

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

A Learning Model with Family and School Involvement to Improve Reading Ability of Grade 1-3 Students

ดวงใจ บุญยะภาส และคณะ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ศึกษาพื้นที่ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ระยะที่ 2 สร้างและตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมในด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ครู 213 คน และระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกันโดยทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ขนาดละ 1 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียน 152 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดและแต่ละช่วงเวลาในการวัด ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบวัดซ้ำ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน 3 ประการ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านผู้ปกครอง โดยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กับแนวคิดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ ด้วยตนเอง แนวคิดแรงจูงใจ และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแสดงให้เห็นชัดเจนว่าความร่วมมือระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะทำให้การพัฒนาการอ่านของนักเรียนประสบผลสำเร็จได้ 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน การนำไปใช้ และการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน ครูนำนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้หรือพฤติกรรมในการอ่านของนักเรียน และผู้ปกครองสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการอ่าน ทั้งแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน และการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ หรือพฤติกรรมในการอ่าน 3) ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกันพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เนื่องจากนักเรียน มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ผู้ปกครองกับนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ทำให้มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งนักเรียน มีความสนใจและกระตือรือร้นในการอ่านมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่าน / การประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน

Abstract

The main objective of this research was to develop a learning module which integrated the involvement of family and school in order to improve the reading ability of Prathomsuksa students in grades 1-3. The first phase of this research was to identify the approaches to improve the reading ability of the students. Document analysis and in-depth interviews with key informants were used to collect data. The second phase was to develop and verify a learning module which integrated the involvement of family and school in order to improve their reading ability. Key informants and the sample for this phase consisted of five experts and 213 teachers. The third phase was to determine the results using the developed learning module according to the different size of schools and different times of testing. The target population for the third phase consisted of parents and students from schools under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission. Three schools that were willing to participate were selected for the study by purposive sampling. The samples consisted of one small-sized school, one medium-sized school and one large-sized school. The remaining 152 students were engaged in the research from the beginning to the end which consisted of 12 weeks of reading. The statistics used for data analysis include frequency, mean, standard deviation, repeated measures MANOVA and content analysis.

The study found that, 1) The method to improve the reading ability of grade 1-3 students included three factors, i.e., student, school, and family, related to improving the reading ability of Grade -3 students. These factors included self-constructivism, motivation, students' learning styles and the coordination of family and school. 2) The Learning Model with Family and School Involvement to Improve the Reading Ability of grade 1-3 students consisted of 3 stages: 1) Planning Stage, 2) Implementation Stage, and 3) Evaluation Stage. The process began with school administrator's support leading to teachers and parents practice. Students were encouraged to read with motivation and learning styles under the coordination of family and schools. The model met the evaluation scales on utility, feasibility, propriety and accuracy. 3) The results of using the developed learning module found that students at all levels improved their reading ability. The reading ability of grade 1-2 students, according to the different size of schools, was found to be statistically and significantly different at a .05 level while grade 3 students' reading ability was not different between the size of schools. When different time of testing was considered, it was found that the reading

ability of grade 1-3 students was statistically and significantly different at a .05 level. It was also found that the principals, teachers, parents, and students were satisfied with the learning module. Not only did the students benefit from the improvement of their reading ability, but also a close relationship was developed between students and parents during the reading activity. Moreover, the students felt their free time was spent constructively and they became more interested and enthusiastic about reading.

KEYWORDS: READING ABILITY / FAMILY AND SCHOOL INVOLVEMENT

บทนำ

ในสังคมแห่งการเรียนรู้การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตเพราะการได้อ่านมากก็จะทำให้มีความรู้มาก ผลของการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะทางปัญญาสามารถวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม การอ่านจึงนับเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและการใช้ชีวิต นอกห้องเรียน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

นโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านการอ่าน เมื่อพิจารณาแนวปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการอ่าน พบว่าคณะรัฐมนตรีมีมติให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติใน พ.ศ. 2552-2561 เพื่อปลูกฝังการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ด้านการศึกษา ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน

พัฒนาด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดเร่งรัด ส่งเสริม และพัฒนาเพื่อการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน โดยให้มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียน จัดทำข้อมูล การอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล พัฒนาและปรับปรุงหนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม และหนังสือเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งการวัดและประเมินผลการอ่านของผู้เรียนเป็นระยะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2555.)

อย่างไรก็ตามผลการประเมินผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 42.94 ซึ่งใกล้เคียงกับผลการทดสอบตามมาตรฐานการทดสอบแห่งชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านการอ่าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.68, 54.48 และ 47.19 ตามลำดับ และจากผลการประเมินการอ่านจาก โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) ค.ศ. 2009 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ โดยนักเรียนประมาณร้อยละ 43 รู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ต่ำกว่าระดับพื้นฐาน ประมาณร้อยละ 37 รู้เรื่องการอ่านในระดับพื้นฐาน ร้อยละ 20 ที่มีความรู้และทักษะการอ่านสูงกว่าระดับพื้นฐาน และร้อยละ 0.3 ที่รู้เรื่องการอ่านในระดับสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ ค.ศ. 2000 พบว่า นักเรียนที่รู้เรื่อง การอ่านที่ระดับต่ำเพิ่มมากขึ้น ขณะที่นักเรียนที่รู้เรื่องการอ่านที่ระดับสูงลดน้อยลง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กไทยร้อยละ 74 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง กล่าวคือ อ่านไม่ออก วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก ตีความไม่ได้ และไม่สามารถ ใช้ภาษาให้เกิดประโยชน์ ในการศึกษา วิชาอื่นๆ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2556; สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2556; สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

จากผลการประเมินด้านการอ่านข้างต้น แสดงให้เห็นว่ายังมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน รูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียน

ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ได้แก่

- 1) การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning)
- 2) การเรียนรู้วิธีการนำประสบการณ์มาสังสมจนเกิดเป็นกระบวนทัศน์ (Mental model)
- 3) การเรียนรู้ด้วยแรงจูงใจภายใน (Internal motivation)
- 4) การเรียนรู้ตามความถนัดของแต่ละบุคคล (Multiple intelligence) และ 5) การเรียนรู้กิจกรรมทางสังคม (Social learning) (วิจารณ์ พานิช, 2555) แนวคิดของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยมีฐานความเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่อยู่ในวัยเด็กตั้งแต่ระดับอนุบาล และระดับประถมศึกษา ครอบครัวและโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเรียนรู้ (Bandura, 1986 Jung & Han, 2013)

นอกเหนือจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองแล้ว ผลการวิจัยของมุลลิส และคนอื่นๆ (Mullis et al., 2012) ยังพบว่าแรงจูงใจมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง เจตคติที่ดี และความรู้สึกสนุกสนานในการอ่าน ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนด้วย ดังนั้นหน้าที่ของผู้สอนจึงไม่ใช่สอนเพียงเฉพาะ

เนื้อหาเท่านั้น แต่ยังต้องทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจและให้กำลังใจ (reinforcement) ในการเรียนให้กับนักเรียน

จากผลการประเมินด้านการอ่านของนักเรียนไทยทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่าการพัฒนาการอ่านเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและต้องได้รับการดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อให้นักเรียน มีความสามารถในการอ่านสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ต่อไป การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Learning Theory) โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construct) และการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม (Social Interaction) รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation) และรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นฐานคิดในการวิจัย โดยนำมาบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อสร้างเป็นรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองโดยประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือและเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการอ่าน และพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยทำการศึกษากับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้ดำเนินการวิจัย

กับโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากการศึกษา พบว่า ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการใช้ภาษา (Joan, 2001) สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) ทั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนจะเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และจะเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลไปสู่การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลักของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนที่มีขนาดและช่วงเวลาในการวัดแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1-3 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 36 คน และศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย จำนวน 12 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ในส่วนของความสามารถด้านภาษาอยู่ในระดับสูง 3 อันดับแรก ของแต่ละภูมิภาค กลุ่มที่ 2 เป็นครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยมากกว่า 30 ปี จำนวน 36 คน และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 36 คน และกลุ่มที่ 3 เป็นครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีผลการประเมินความสามารถในการอ่านระดับดีและระดับควรปรับปรุง/อ่านไม่ได้ จำนวน 6 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วยครูผู้สอนภาษาไทยที่ได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอนสาขาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูงและต่ำ 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค จำนวน 213 คน

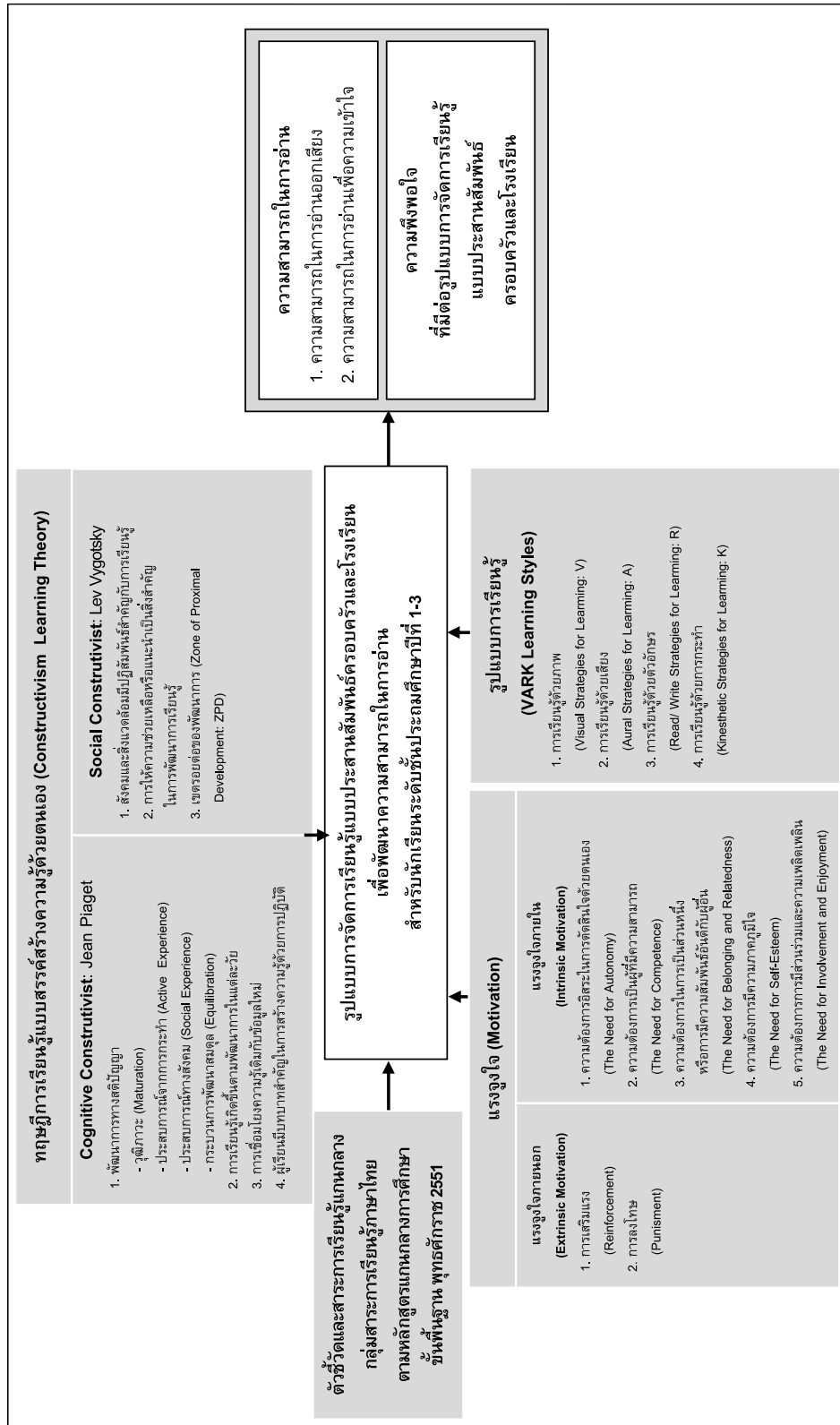
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 152 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 152 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยขนาดละ 1 โรงเรียน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed-Methods Research Design) โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการศึกษาข้อมูลทั้งบริบทภายในและภายนอกโรงเรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2503 จนถึงหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ศึกษาในเทศก์ ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3

ระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 นำมาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยมีคณะกรรมการควบคุมปริญญาณพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยที่ได้รับรางวัล ด้านการสอนภาษาไทยระดับชาติ อาจารย์ผู้สอนสาขาภาษาไทย ระดับอุดมศึกษา และครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555 ความสามารถด้านภาษาระดับสูงและระดับต่ำ 3 อันดับแรกของแต่ละภูมิภาค พิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุม ในด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้อง

(Accuracy) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย คู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สมุดบันทึกการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ระยะที่ 3 เป็นการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยทดลองใช้ในโรงเรียนเป้าหมาย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากโรงเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยจำนวน 3 โรงเรียน เริ่มการวิจัยในโรงเรียนเป้าหมายในเดือนกรกฎาคม-เดือนพฤศจิกายน 2557 และเลือกนักเรียนกลุ่มย่อยเพื่อศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเดือนธันวาคม 2557 รวมจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยจนสิ้นสุดโครงการ จำนวน 152 คน สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายจัดทำโดยครูผู้สอนแจกสมุดบันทึกการอ่านให้กับนักเรียนทุกวันจันทร์ คนละ 1 เล่ม แต่ละเล่มใช้เวลาในการบันทึก 1 สัปดาห์ และขอรับกลับคืนในวันจันทร์ถัดไป เพื่อนำมาพิจารณาและบันทึกเพิ่มเติม รวมใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในช่วง เปิดภาคเรียน 8 สัปดาห์ จากนั้นแจกสมุดบันทึกการอ่านในช่วงปิดภาคเรียนอีก 4 สัปดาห์ และเลือกนักเรียน ที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านครบทุกวัน ไม่ครบทุกวัน และค่อนข้างน้อยกลุ่มละประมาณ 5-6 คน ในแต่ละระดับชั้นของ แต่ละโรงเรียน เพื่อปฏิบัติกิจกรรมการอ่านต่ออีก

4 สัปดาห์ สำหรับตรวจสอบกับผลที่ได้รับจากการทดลองในช่วงที่ผ่านมา ในการดำเนินงานมีการวัดและประเมินผลโดยการทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยทดสอบก่อนจำนวน 1 ครั้ง และทดสอบหลังการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน จำนวน 3 ครั้ง การตรวจสอบบันทึกการอ่าน โดยครูผู้สอนตรวจสอบบันทึกการอ่านและบันทึกสะท้อนผลการปฏิบัติการอ่านลงในสมุดบันทึกการอ่าน ในส่วนของบันทึกประจำสัปดาห์ของครูผู้สอน และมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนแต่ละขนาดและแต่ละช่วงเวลา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรพหุนามแบบวัดซ้ำ (Repeated Measures MANOVA)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการจำแนกประเภท ของข้อมูล (Typological analysis) การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) การตีความข้อมูล (Interpretation) และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน 3 ประการ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน และด้านผู้ปกครองนักเรียน โดยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กับแนวคิดการเรียนรู้ แบบสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดแรงจูงใจ และแนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ ทั้งนี้ความร่วมมือระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะทำให้การพัฒนาการอ่านของนักเรียนประสบผลสำเร็จได้

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน การนำไปใช้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสามารถ ในการอ่าน คือผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายการศึกษาของโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการบริหาร

จัดการแบบมีส่วนร่วม ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน บทบาทของครูผู้สอนที่สำคัญ คือ นำนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนมาใช้ในการจัด การเรียนการสอน สร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้หรือพฤติกรรมในการอ่านของนักเรียน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียนคือ การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการอ่าน ทั้งแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน และการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ หรือพฤติกรรมในการอ่าน

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

3.1 ผลการทดสอบสถิติพื้นฐานความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ก่อนการทดลอง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 นักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านออกเสียงมากที่สุด ส่วนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านออกเสียงมากที่สุด สำหรับผลการสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกขนาดโรงเรียน

มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านออกเสียงสูงขึ้นทุกครั้ง โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงครั้งสุดท้าย คือ การสอบหลังการทดลองครั้งที่ 3 มากที่สุด และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด

สำหรับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนการทดลอง พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจมากที่สุด ในขณะที่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากที่สุด เมื่อทำการทดสอบหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกขนาดมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นทุกครั้ง โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจครั้งสุดท้ายมากที่สุด และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบครั้งสุดท้ายมากที่สุด

3.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดและช่วงเวลาในการวัด

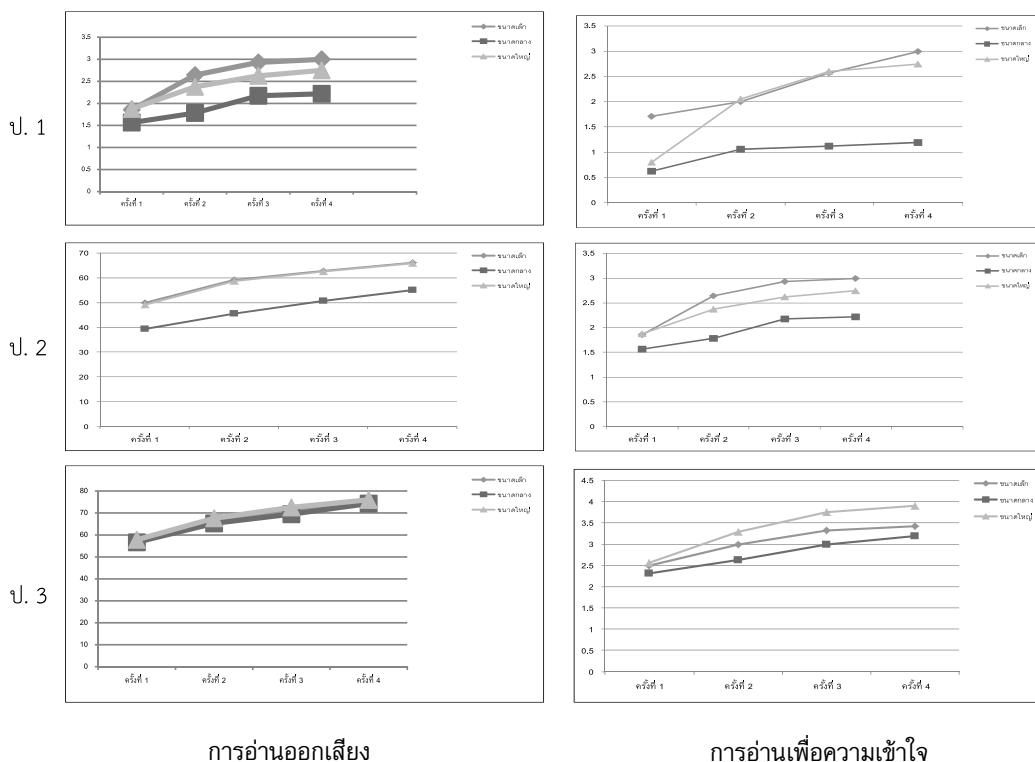
1) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่าง

กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดโรงเรียน และอิทธิพลหลักของการสอบแต่ละช่วงเวลาที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่าน พบว่านักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดในการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจาก

โรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 1

สำหรับการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถ

ภาพ 2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการอ่าน
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลาในการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละครั้งส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย

Posttest 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest 1 และ Posttest 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest, Posttest 1 และ Posttest 2 รายละเอียดดังตาราง 3

สำหรับการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น Posttest

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 35.21$)	ขนาดกลาง ($M = 22.74$)	ขนาดใหญ่ ($M = 31.69$)
ขนาดเล็ก ($M = 35.21$)	-	12.48**	3.53
ขนาดกลาง ($M = 22.74$)	-12.48**	-	-8.95*
ขนาดใหญ่ ($M = 31.69$)	-3.53	8.95*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 2.32$)	ขนาดกลาง ($M = 1.00$)	ขนาดใหญ่ ($M = 2.05$)
ขนาดเล็ก ($M = 2.32$)	-	1.32**	0.27
ขนาดกลาง ($M = 1.00$)	-1.32**	-	-1.05*
ขนาดใหญ่ ($M = 2.05$)	-0.27	1.05*	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านออกเสียงแต่ละ
ช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่านออกเสียง	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (M = 6.00)	Posttest		
		Posttest 1 (M = 31.29)	Posttest 2 (M = 38.80)	Posttest 3 (M = 43.43)
Pretest (M = 6.00)	-	-25.30**	-32.80**	-37.44**
Posttest 1 (M = 31.29)	25.30**	-	-7.50**	-12.14**
Posttest 2 (M = 38.80)	32.80**	7.50**	-	-4.64**
Posttest 2 (M = 43.43)	37.44**	12.14**	4.64**	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ
แต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (M = 1.05)	Posttest		
		Posttest 1 (M = 1.70)	Posttest 2 (M = 2.10)	Posttest 2 (M = 2.31)
Pretest (M = 1.05)	-	-0.66*	-1.05**	-1.27**
Posttest 1 (M = 1.70)	0.66*	-	-0.40	-0.61**
Posttest 2 (M = 2.10)	1.05**	0.40	-	-0.21
Posttest 2 (M = 2.31)	1.27**	0.61*	0.21	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1 กับ Posttest 2 และ Posttest 2 กับ Posttest 3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย Posttest 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

มากกว่า Pretest และ Posttest 1 ส่วน Posttest 3 มีค่าเฉลี่ย ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest 1 และ Posttest 2 รายละเอียดดังตาราง 4

2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของ

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านออกเสียง

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 59.52$)	ขนาดกลาง ($M = 47.65$)	ขนาดใหญ่ ($M = 59.09$)
ขนาดเล็ก ($M = 59.52$)	-	11.87*	0.42
ขนาดกลาง ($M = 47.65$)	-11.87*	-	-11.44*
ขนาดใหญ่ ($M = 59.09$)	-.42	11.44*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดโรงเรียน และอิทธิพลหลักของการสอบแต่ละช่วงเวลา ที่ส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียน จากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดในการสอบการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของ

คะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 5

สำหรับการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตาราง 6

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลาจากการสอบ การอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลาส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย Posttest 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความ

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของโรงเรียนแต่ละขนาดจากการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ค่าเฉลี่ย	ขนาดเล็ก ($M = 2.60$)	ขนาดกลาง ($M = 1.94$)	ขนาดใหญ่ ($M = 2.41$)
ขนาดเล็ก ($M = 2.60$)	-	0.67**	0.20
ขนาดกลาง ($M = 1.94$)	-0.67**	-	-0.47*
ขนาดใหญ่ ($M = 2.41$)	-0.20	0.47*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่านออกเสียง	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest ($M = 46.13$)	Posttest		
		Posttest 1 ($M = 54.48$)	Posttest 2 ($M = 58.72$)	Posttest 3 ($M = 62.34$)
Pretest ($M = 46.13$)	-	-8.34**	-12.58**	-16.20**
Posttest 1 ($M = 54.48$)	8.34**	-	-4.24**	-7.86**
Posttest 2 ($M = 58.72$)	12.58**	4.24**	-	-3.62**
Posttest 3 ($M = 62.34$)	16.20**	7.86**	3.62**	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest 1 และ Posttest 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest, Posttest 1 และ Posttest 2 รายละเอียดดังตาราง 7

สำหรับการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น Posttest

1 กับ Posttest 2 และ Posttest 2 กับ Posttest 3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย Posttest 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest 1 และ Posttest 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถ

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (<i>M</i> = 2.27)	Posttest		
		Posttest 1 (<i>M</i> = 2.27)	Posttest 2 (<i>M</i> = 2.58)	Posttest 3 (<i>M</i> = 2.66)
Pretest (<i>M</i> = 1.77)	-	-0.50**	-0.81**	-0.89**
Posttest 1 (<i>M</i> = 2.27)	0.50**	-	-0.31	-0.39*
Posttest 2 (<i>M</i> = 2.58)	0.81**	0.31	-	-0.08
Posttest 3 (<i>M</i> = 2.66)	0.89**	0.39*	0.08	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest 1 และ Posttest 2 รายละเอียดดังตาราง 8

3) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เมื่อทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและช่วงเวลาในการวัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของขนาดโรงเรียน และอิทธิพลหลักของการสอบแต่ละช่วงเวลาซึ่งส่งผลต่อคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่นักเรียนที่สอบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบแต่ละช่วงเวลาจาก

การสอบ การอ่านออกเสียง พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลาส่งผลให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดย Posttest 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest และ Posttest 1 และ Posttest 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่า Pretest, Posttest 1 และ Posttest 2 รายละเอียดดังตาราง 9

สำหรับการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า การสอบแต่ละช่วงเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น Posttest 2 กับ Posttest 3 ที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย Posttest 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest สำหรับ Posttest

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่านออกเสียงแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่านออกเสียง	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (M = 57.32)	Posttest		
		Posttest 1 (M = 66.34)	Posttest 2 (M = 71.00)	Posttest 3 (M = 75.05)
Pretest (M = 57.32)	-	-9.02**	-13.68**	-17.73**
Posttest 1 (M = 66.34)	-9.02**	-	-4.66**	-8.71**
Posttest 2 (M = 71.00)	13.68**	4.66**	-	-4.05**
Posttest 3 (M = 75.05)	17.73**	8.71**	4.05**	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ของการสอบอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละช่วงเวลา

ค่าเฉลี่ย ความสามารถ ในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	จำนวนครั้งของการสอบ			
	Pretest (M = 2.46)	Posttest		
		Posttest 1 (M = 2.97)	Posttest 2 (M = 3.37)	Posttest 3 (M = 3.50)
Pretest (M = 2.46)	-	-0.51**	-0.90**	-1.04**
Posttest 1 (M = 2.97)	0.51**	-	-0.40*	-0.53**
Posttest 2 (M = 3.37)	0.90**	0.40*	-	-0.14
Posttest 3 (M = 3.50)	1.04**	0.53**	0.14	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest และ Posttest 1 และ Posttest 3 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่า Pretest, Posttest 1 และ Posttest 2

รายละเอียดดังตาราง 10

3.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่

1-3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุเหตุผลว่า สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว

3.3 ผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า นักเรียนอ่านหนังสือ ทั้งหนังสือเรียนและหนังสือประเภทอื่นๆ โดยหนังสือที่นักเรียนอ่านมากที่สุดได้แก่หนังสือเรียน ทั้งนี้ นักเรียนระบุว่าการอ่านหนังสือทำให้

“ยินดีสนับสนุน อยากให้ผู้ปกครองรู้ว่าตนเองมีส่วนสำคัญที่จะช่วยนักเรียน นอกเหนือจากให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน”

“ต้องการหาวิธีการที่นักเรียนจะอ่านออกเขียนได้ คิดว่ารูปแบบที่จะทำดี แต่ว่าต้องดูว่าผู้ปกครองจะร่วมมือมากน้อยแค่ไหน ผู้ปกครองของโรงเรียนนี้มีหลากหลาย”

“คิดว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์ และจะช่วยให้ นักเรียนอ่านหนังสือได้ดีขึ้น แต่ต้องขึ้นกับผู้ปกครองด้วย...ยินดีที่มาทำกิจกรรมนี้”

(ผู้บริหารโรงเรียน)

“ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่บ้านทุกวัน ซึ่งทำให้นักเรียนได้พัฒนาทางการอ่านมากยิ่งขึ้น ช่วยให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น”

“กิจกรรมนี้นอกจากเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนแล้ว ผู้ปกครองยังได้เห็นพัฒนาการในการอ่านและเขียนของนักเรียน ได้เห็นจุดเด่นด้อยของนักเรียน และได้ช่วยส่งเสริมในจุดเด่น และช่วยพัฒนาจุดด้อย”

“ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนช่วยดูแลให้นักเรียนได้อ่านหนังสือทุกวัน ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น”

(ครูผู้สอน)

“ชอบทำ อยากอ่านเอง อ่านแล้วทำให้ อ่านเก่งขึ้น”

“ทำทุกวัน แต่ให้คุณพ่อเขียนให้ พอหนูสงสัยก็ถาม...เวลาหนูอ่านถ้าอ่านผิดก็อ่านใหม่...คุณพ่อคุณแม่ชอบชมหนูด้วย”

นักเรียนได้รับความรู้หรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

1) การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของผู้ปกครอง นักเรียนร่วมกับนักเรียน พบว่า กิจกรรมการอ่าน ที่ผู้ปกครองนักเรียนปฏิบัติร่วมกับนักเรียน 3 อันดับแรก คือ ฟังนักเรียนอ่าน รองลงมา คือ สอนให้นักเรียนอ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง และให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน สำหรับกิจกรรม ที่ผู้ปกครองนักเรียนปฏิบัติในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนน้อยที่สุด คือ ชวนนักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง หรือเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน

2) การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนได้ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเป็นการจูงใจ ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน โดยวิธีการที่ผู้ปกครองนักเรียน 3 อันดับแรก คือ พูดให้กำลังใจนักเรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมอ่าน รองลงมา คือ แสดงท่าทีสนใจ กระตือรือร้น และมีความสุขในขณะที่ร่วมกิจกรรมการอ่านของนักเรียน และพูดชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านคำ ซักถาม หรือตอบคำถามจากเรื่อง สำหรับวิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือ กระตุ้นความสนใจในการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวาดภาพเรื่องที่อ่าน ใช้ตุ๊กตาช่วยเล่าเรื่อง เป็นต้น สำหรับการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนของครูผู้สอน 3 อันดับแรก คือ พูดให้กำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน รองลงมา คือ พูดชมเชยเมื่อนักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเล่าให้ฟัง และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำหรือสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ สำหรับวิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือ การสัมผัส กอด หรือพูดคุยกับนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน

3) การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านของนักเรียน พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติขณะอ่าน 3 อันดับ

แรก คือ อ่านหนังสือที่มีภาพ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนผัง สัญลักษณ์ เป็นต้น รองลงมา คือ ชี้นำไปตามภาพหรือตัวอักษรขณะที่อ่านหนังสือ และอ่านด้วยตนเอง สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ให้ผู้ปกครองร้องเพลง เล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านขณะอ่านร่วมกัน

4) ข้อดี/ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนา การอ่านของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็น ว่าการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนมีข้อดี คือ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการอ่าน นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการอ่านหนังสือ และนักเรียนได้รับความรู้มากขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน คือ ต้องการให้นักเรียนอ่านได้คล่องและตั้งใจอ่านมากขึ้น โรงเรียนควรจัดหนังสือแปลกๆ ใหม่ๆ ให้นักเรียนนำกลับมาอ่านที่บ้านมากขึ้น และโรงเรียนควรมีกิจกรรมการอ่านเช่นนี้ต่อไป เพราะทำให้นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง สำหรับครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนมีข้อดีกับนักเรียน คือ นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น

3.4 ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

สภาพดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วม

ในการเลือกหนังสือร่วมกับนักเรียน โดยระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนของผู้ปกครอง คือ หลังจากเลิกงานช่วงเย็นถึงค่ำ สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนใช้เวลาประมาณ 10-20 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาที่ผู้ปกครองมีด้วย

ปัญหาที่พบระหว่างการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเพราะลืม ไม่มีเวลาเพราะต้องช่วยงานทางบ้าน หรือผู้ปกครองนักเรียนไม่ได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน นักเรียนมีปัญหการอ่านการเขียน ในด้านครอบครัว พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนขอหยุดการเข้าร่วมการวิจัยหรือไม่ค่อยปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเนื่องจากไม่มีเวลาเพราะต้องทำงาน และในด้านโรงเรียน คือ โรงเรียนไม่มีหนังสือสำหรับเด็กที่หลากหลายและเพียงพอสำหรับให้นักเรียน นำกลับไปอ่านที่บ้าน และครูผู้สอนมีภาระงานมากทั้งภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนเพื่อให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่องได้อย่างทั่วถึง

อภิปรายผล

1. ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่านักเรียน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านสูงขึ้นตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการสอบแต่ละครั้ง พบว่าส่วนใหญ่มีค่าน้อยลงแสดงถึงค่าการกระจายของคะแนนใกล้เคียงกันมากขึ้น แสดงว่ารูปแบบ

การจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านมากขึ้น ทั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ โรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างเห็นได้ชัดเจน เนื่องจากครูผู้สอนมีการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด สร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ มีการกล่าวชมเชยนักเรียน การให้ของรางวัลให้กับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเป็นประจำ รวมทั้งมีการตักเตือนนักเรียนที่ไม่ค่อยปฏิบัติกิจกรรม นอกจากนี้ครูผู้สอนยังพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยครูผู้สอนระบุว่า การที่นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและมีคะแนนผลการทดสอบในระดับที่น่าพอใจ เป็นเพราะว่ามีนักเรียนในห้องเรียนจำนวนไม่มาก ทำให้ดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง กล่าวคือ ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน การควบคุมห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ในการจัดการเรียนการสอน ความรู้ของนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเจตคติในการสอนของครู ความสนใจการเรียนของนักเรียน เวลาเตรียมการสอนของครู และการดูแลเอาใจใส่นักเรียนของครู (Joan, 2001; Blatchford, 2003; Gene et al., 1982)

2. ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยระบุว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านจำเป็นต้องมีการประสานสัมพันธ์ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัว ซึ่งนอกจากนักเรียนจะได้มีการพัฒนาความสามารถในการอ่านแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและผู้ปกครองอีกด้วย ซึ่งความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กล่าวได้ว่าเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มดำเนินการที่มีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งได้รับการชี้แจงสร้างความเข้าใจในการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ซึ่งทุกฝ่ายมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือ และประสานการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านสูงขึ้นตามลำดับ

3. ความสำเร็จของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ขึ้นอยู่กับความร่วมมือทั้งจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จากการ

ดำเนินงาน พบว่า มีหลายปัจจัยที่ทำให้นักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับผู้ปกครองทุกวัน ดังนี้ ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งต้องเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนซึ่งต้องให้เวลาและความสำคัญกับการพัฒนาการอ่านโดยการมีส่วนร่วม แต่ครูมีภาระงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอน ทำให้ไม่สามารถติดตามและดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการอ่านได้ทุกวัน นักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมากทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง ซึ่งในกรณีนี้จะพบว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และเมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกิจกรรมการอ่านก็จะหาวิธีการแก้ไขได้ทันที อย่างไรก็ตามความสนใจในการมีส่วนร่วมในการทดลองใช้รูปแบบของครูผู้สอนก็อาจเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาคั้งนี้ รวมทั้งโรงเรียนมีหนังสือจำนวนไม่มากพอที่จะให้นักเรียนยืมไปอ่านที่บ้าน โรงเรียนไม่ได้จัดมุมหนังสือในห้องเรียนทำให้นักเรียนไม่มีหนังสือที่จะอ่านนอกเหนือจากหนังสือเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537) Alivernini et al. (2011) และ Mullis et al. (2012) ที่กล่าวว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนเกิดจากโรงเรียน คือ นโยบายเกี่ยวกับการอ่านของโรงเรียนที่ต้องให้ความสำคัญและจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน อาทิ นักเรียนไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมการอ่าน นักเรียนมีการบ้านจำนวนมากทำให้ไม่มีเวลาปฏิบัติตามกิจกรรมการอ่าน นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่ได้ นักเรียนไม่มีหนังสือที่จะนำกลับไปอ่าน เนื่องจากโรงเรียน

มีหนังสือจำนวนน้อย อย่างไรก็ตามจากการสนทนากับนักเรียน พบว่า ส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน เป็นเพราะนักเรียนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติ อาทิ การได้รับคำชมหรือรางวัลจากครูผู้สอนหรือผู้ปกครอง ต้องการอ่านให้เก่งกว่าเพื่อน ได้เลือกอ่านหนังสือเอง เมื่ออ่านเก่งแล้วจะได้สอนเพื่อนที่อ่านไม่ได้ และสนุก และได้ความรู้มากขึ้น และมีนักเรียนบางคนปฏิบัติเพราะกลัวว่าครูจะลงโทษ หรือนำมาบอกกับเพื่อนคนอื่นทำให้รู้สึกอายเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับ Schonell and Goodacre (1974) Ruddell (2002) Law (2011) และ Mullis et al. (2012) ที่ระบุว่า ในการจัดการเรียนรู้จึงต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ เพราะแรงจูงใจ มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในการอ่าน ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองนักเรียนในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขาย และเกษตรกร กว่าที่จะกลับบ้านก็ดึกทำให้ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับนักเรียน และยังมีผู้ปกครองจำนวนหนึ่งที่มีปัญหาการอ่านการเขียน ภาษาไทยไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนกลุ่มที่ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองที่บ้านเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอในระดับดีมากมีความสามารถในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schonell and Goodacre (1974) Myrberg and Rosen (2009) Brown and Byrnes (2012) Mullis et al. (2012) และ Chiu and Chow (2015) ที่ว่าพื้นฐานของครอบครัวและการส่งเสริมสนับสนุนการอ่านส่งผลต่อความสำเร็จในการอ่าน ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ

ประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนจะประสบความสำเร็จไม่ได้เลยหากผู้ปกครองไม่ได้ให้ความสำคัญและปล่อยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้ และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองในการร่วมมือในการพัฒนานักเรียน จึงควรมีการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน ในการพัฒนา การอ่านของนักเรียนควบคู่ไปกับการจัดทำเป็นนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

1.2 โรงเรียนและผู้ปกครองควรช่วยกันจัดหาหนังสือที่หลากหลายและเพียงพอสำหรับให้นักเรียน ได้เลือกอ่านตามความสนใจ เพราะการที่นักเรียนได้อ่านหนังสือที่ตนเองสนใจจะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่านมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนส่วนหนึ่งยังไม่มีความพร้อมของสื่อ/แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน โดยเฉพาะหนังสือสำหรับเด็ก ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงควรทบทวนแนวทาง การดำเนินงานให้มีการจัดหาหนังสือที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักเรียนให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้น เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ โดยอาจจะบูรณาการเพิ่มเติมให้นักเรียนเขียนในสมุดบันทึกการอ่าน เช่น ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร วาดภาพประกอบเรื่อง แต่งเรื่องต่อจากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

2.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีข้อค้นพบว่าการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัวและโรงเรียนทำให้นักเรียนรักการอ่าน ดังนั้นอาจมีการศึกษา

เพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าว เพราะจะส่งผลไปสู่การอ่านเพื่อการเรียนรู้และการเป็นผู้อ่านที่ยั่งยืนต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นตัวแปรปัจจัยด้านระดับการศึกษา เศรษฐฐานะ อาชีพ ความพร้อมของผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งผลต่อการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบประสานสัมพันธ์ครอบครัว และโรงเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้

2.4 ควรมีการนำสื่อออนไลน์ เช่น การสร้างกลุ่มไลน์ มาใช้ในการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะในการติดต่อสื่อสารระหว่างครูผู้สอนนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในการติดตาม

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). *ประกาศผลสอบ ONET*. สืบค้นจาก <http://www.onetresult.niets.or.th/nnouncementWeb/ANotice/FrBasicStat.aspx>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2554). *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *สภากรรมการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2556*. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2556). *สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2555*. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *ภาษาไทย ภาษาชาติ เพื่อความเข้มแข็งของการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย.

ภาษาอังกฤษ

- Alivernini, F. et al. (2011). A map of factors influencing reading literacy across European countries: Direct, indirect and moderating effects. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 3,205-3,210.
- Bandura, A. (1986). *Social foundation of thought and action: A social cognitive theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Blatchford, P. (2003). *The class size debate: Is small better?* Philadelphia: Open University Press.
- Brown, P. M. & Byrnes, L. J. (2012). Young learners: The home literacy environments of Australian four-year-olds. *Journal of Research in Childhood Education*, 26, 450-460.
- Chiu, M. M. & Chow, B. W. (2015). Classmate characteristics and student achievement in 33 countries: Classmates' past achievement, family socioeconomic status, educational resources, and attituded toward reading. *Journal of Educational Psychology*, 107(1), 152-169.
- Glass, G. V., et al. (1982), *School class size: Research and ploicy*. California: Sage.
- Joan, M. (2001). *Are small schools better? School size considerations for safety & learning*. San Francisco: WestED Policy Brief.
- Jung, E. & Han, H. S. (2013). Teacher outreach efforts and reading achievement in kindergarten. *Journal of Research in Children Education*, 2, 93-110.
- Law, Y. (2011). The role of teachers' cognitive support in motivating young Hong Kong Chinese children to read and enhancing reading comprehension. *Teaching and Teacher Education*, 27(1), 73-84.
- Mullis, I. V. S., et al. (2012). *PIRLS 2011 international results in reading*. USA: TIMSS & PIRLS International Study Center.
- Myrberg, E. & Rosen, M. (2009). Direct and indirect effects of patient's education on reading achievement among third graders in Sweden. *British Journal of Educational Psychology*, 79, 695-711.
- Ruddell, R. B. (2002). *Teaching children to read and write: Become and effective literacy teacher* (3rd ed). USA: Allyn and Bacon.
- Schonell, F. J.; & Goodacre, E. J. (1974). *The psychology and teaching of reading* (5th ed). Edinburgh: Oliver & Boyd.

ผู้เขียน

นางสาวดวงใจ บุญยะภาส สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร 10110 อีเมล: run_gnn@hotmail.com

อาจารย์ ดร. อรุณา เจริญสุข ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. สุพร เข้มแข็ง ผู้ช่วยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

อาจารย์ ดร. รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ: งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ